

ЗАКОН за опазване на земеделските земи

Обн., ДВ, бр. 35 от 24.04.1996 г., изм. и доп., бр. 14 от 18.02.2000 г., доп., бр. 26 от 29.03.2000 г., изм. и доп., бр. 28 от 23.03.2001 г., в сила от 23.03.2001 г., доп., бр. 112 от 23.12.2003 г., в сила от 1.01.2004 г., изм., бр. 18 от 28.02.2006 г., бр. 29 от 7.04.2006 г., бр. 30 от 11.04.2006 г., в сила от 12.07.2006 г., изм. и доп., бр. 13 от 9.02.2007 г., бр. 64 от 7.08.2007 г., изм., бр. 36 от 4.04.2008 г., бр. 43 от 29.04.2008 г., изм. и доп., бр. 10 от 6.02.2009 г., доп., бр. 103 от 29.12.2009 г., бр. 87 от 5.11.2010 г., изм., бр. 19 от 8.03.2011 г., в сила от 9.04.2011 г., изм. и доп., бр. 39 от 20.05.2011 г.

Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С този закон се уреждат опазването от увреждане, възстановяването и подобряването на плодородието на земеделските земи и се определят условията и редът за промяна на тяхното предназначение.

Чл. 2. (1) Земеделските земи са основно национално богатство и се използват само за земеделски цели.

(2) Предназначението на земеделските земи е за производство на растителна продукция и паша на добитък по начин, неувреждащ почвеното плодородие и здравето.

(3) Промяната на предназначението на земеделските земи се допуска само по изключение при доказана нужда и при условия и по ред, определени с този закон.

(4) (Нова - ДВ, бр. 39 от 2011 г.) Строителство в земеделските земи без промяна на предназначението им може да се извършва за оранжерии, а за обекти, чиито функции са свързани със земеделското предназначение на земята - при условия и по ред, определени с наредба на министъра на земеделието и храните и министъра на регионалното развитие и благоустройството.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 9.04.2011 г., предишна ал. 4, бр. 39 от 2011 г.) Опазването от увреждане, възстановяването и подобряването на плодородието на земеделските земи се прилагат и за земеделски земи, включени в строителните граници на населените места, както и за горски територии, които се използват за производство на растителна продукция и за паша на добитъка.

Глава втора ОПАЗВАНЕ НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ ЗЕМИ ОТ УВРЕЖДАНЕ

Чл. 3. Собствениците и ползвателите на земеделски земи са длъжни да ги опазват от ерозиране, замърсяване, засоляване, вкисляване, заблацияване и други увреждания и да поддържат и повишават продуктивните им качества.

Чл. 4. (1) Министерството на земеделието и храните осигурява на собствениците и ползвателите на земеделските земи официална информация за:

1. продуктивните, технологичните, екологичните и икономическите качества на земеделските земи, в това число и техните базисни цени, а също така и за потенциалните рискове от влошаване на тези качества поради ерозия, замърсяване, засоляване, вкисляване и заблацияване;

2. опазването на почвената покривка и присъщите ѝ екологични функции от увреждане;

3. задължителните ограничения при ползване на земеделските земи;

4. пестицидите, торовете, промишлените или битовите отпадъци, биологично активните и други вещества, които са регистрирани и одобрени за приложение, и санитарните норми за тяхната употреба, а също така за веществата, забранени за прилагане;

5. качеството на водите за напояване, санитарните норми и максимално допустимите технологични норми за тяхната употреба, а също така и за водите, забранени за напояване на земеделските земи;

6. противоерозионните сеитбообращения за ерозионно застрашените територии;

7. подходящите системи и техника за обработка на почвата.

(2) Министерството на земеделието и храните поддържа информационна система за земеделските почвени ресурси. В информационната система се създава и поддържа специален регистър за земеделските земи:

1. замърсени с тежки метали и металоиди, радионуклеиди, нефтопродукти и други органични замърсители, промишлени, строителни и битови отпадъци;

2. застрашени от ерозия, замърсяване, засоляване, вкисляване и заблацияване.

(3) Регистърът по ал. 2 съдържа информация и за:

1. физически и юридически лица или техните правоприменници, причинители на замърсяване;

2. ограничителни и препоръчителни режими на земеползване и предписания за отстраняване на нарушенията;

3. хумусни депа;

4. промишлени отпадъци, пригодни за рекултивация и подобряване на земеделските земи;

5. краткосрочни и дългосрочни програми за подобряване на продуктивните качества на земеделските земи и опазването им от ерозия, замърсяване, засоляване, вкисляване и заблатяване.

(4) Министерството на земеделието и храните има право да налага задължителни ограничения при ползване на земеделските земи при установени:

1. увреждане на земеделски земи;

2. несъответствие на произвежданата растителна или животинска продукция с хигиенните норми;

3. влошаване на екологичните функции на почвената покривка и качеството на повърхностните и подпочвените води;

4. други случаи, предвидени със закона.

(5) Министерството на земеделието и храните предписва лесомелиоративни и хидротехнически мерки, опазващи почвената покривка от водна и ветрова ерозия.

Чл. 5. (1) Собственикът свободно избира начина на ползване на земеделската земя, ако с това не променя нейното предназначение и не нанася вреди на собствената земя, земите на другите собственици или на качеството на повърхностните и подпочвените води.

(2) Когато върху ползването на земеделската земя са наложени ограничения по силата на закон, собственикът, съответно ползвателят, е длъжен да ги спазва.

(3) Собствениците и ползвателите на земеделските земи носят отговорност за:

1. съответствието с хигиенните норми на произвежданата растителна или животинска продукция от земеделската земя;

2. вредите, нанесени на земеделските земи, притежавани от другите собственици, а също така и за увреждане на качеството на повърхностните и подпочвените води.

(4) (Нова - ДВ, бр. 13 от 2007 г.) Ползвателите на земеделски земи носят отговорност за изгарянето на стърнища и други растителни отпадъци на земеделската земя и са длъжни да участват при гасенето им.

(5) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 13 от 2007 г.) Собствениците и ползвателите на земеделските земи имат право на данъчни и кредитни преференции, когато прилагат:

1. задължителните ограничения при ползване на земеделските земи;
2. препоръките по опазване на почвената покривка и присъщите ѝ екологични функции;
3. противоерозионната агротехника;
4. системите на органично земеделие и земеделие с редуцирано използване на хербициди, пестициди и изкуствени торове;
5. проектите за възстановяване и подобряване на продуктивните качества на земеделските земи.

(б) (Предишна ал. 5 - ДВ, бр. 13 от 2007 г.) Физическите и юридическите лица носят отговорност, ако с действията си увреждат качеството или екологичните функции на земеделските земи.

Чл. 6. (1) Забранява се:

1. употребата на пестициди, минерални, листоподхранващи и микроторове, както и на биологично активни вещества, които не са получили биологична и токсикологична регистрация от специализираните комисии и съвети към Министерството на земеделието и храните, Министерството на здравеопазването и Министерството на околната среда и водите;

2. (изм. - ДВ, бр. 14 от 2000 г.) изгарянето на стърнищата и други растителни остатъци в земеделските земи;

3. използването на органични утайки от промишлени и други води и битови отпадъци за внасяне в земеделските земи без разрешение от специализираните органи на Министерството на земеделието и храните;

4. унищожаването или промяната на изградени противоерозионни и хидромелиоративни съоръжения без изрично съгласие на съответните държавни органи.

(2) Не могат да се използват за напояване води, които съдържат вредни вещества и отпадъци над допустимите норми.

(3) Организациите, които стопанисват и доставят води за напояване, извършват периодично проверки за качеството на водите и в случаите, когато се установят вредни вещества и остатъци над пределно допустимите норми, уведомяват ползвателите и спират подаването на водата до възстановяването на нейното качество. Ползвателите на водите за периода на спиране имат право да искат обезщетение за претърпени вреди и пропуснати ползи по исков ред.

Глава трета

ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И ПОДОБРЯВАНЕ НА ПРОДУКТИВНИТЕ КАЧЕСТВА НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ ЗЕМИ

Чл. 7. (1) Възстановяване и подобряване на ерозирани, замърсени, засолени, вкислени и заблатени земеделски земи е комплекс от мероприятия или технологии, които целят:

1. възстановяване на нарушените екологични функции на почвената покривка;
2. намаляване или отстраняване на здравните и ветеринарните рискове от употреба на растителна и животинска продукция;
3. запазване и повишаване на почвеното плодородие.

(2) Възстановяването и подобряването на ерозирани, замърсени, засолени, вкислени и заблатени земеделски земи се извършва въз основа на предварително разработени, съгласувани и одобрени технологии и проекти.

(3) Технологиите и проектите се утвърждават от експертен съвет на Министерството на земеделието и храните с участие на представители на Министерството на околната среда и водите и Министерството на здравеопазването.

(4) Изпълнителите на технологиите и проектите се определят чрез конкурс, обявен от експертния съвет по ал. 3.

Чл. 8. (1) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2000 г., бр. 18 от 2006 г., изм. и доп., бр. 10 от 2009 г.) Министерството на земеделието и храните ежегодно администрира по бюджета си приходите от: таксите по чл. 30, ал. 1; приходите от наем и аренда за ползване на земи от Държавния поземлен фонд, както и приходите от тяхната продажба; имуществените санкции и глобите, налагани по този закон; приходи от държавни такси, събирани от органите по поземлената собственост съгласно тарифата по чл. 31, ал. 2 от Закона за собствеността и ползуването на земеделските земи, както и разходите по този закон и разходите по чл. 10, ал. 10 от Закона за собствеността и ползуването на земеделските земи.

(2) (Нова - ДВ, бр. 14 от 2000 г., изм., бр. 10 от 2009 г.) Средствата по ал. 1 се разходват за:

1. проектиране и изграждане на мелиоративни и противоерозионни обекти; усвояване на нови земи; рекултивация на нарушени терени; подобряване на продуктивните качества на земите; устройство и изграждане на инфраструктурата на земеделските територии; оценка на качеството и категориите на земите; наблюдение и контрол върху състоянието на поземлените ресурси; осигуряване дейността на Комисията за земеделските земи, както и за други дейности, свързани с прилагането на този закон;

2. допълнително възнаграждение към основната заплата на служителите от Министерството на земеделието и храните от средствата по ал. 1, представляващи приходи от държавните такси, събирани от органите по поземлената собственост съгласно тарифата по чл. 31, ал. 2 от Закона за собствеността и ползуването на земеделските земи, приходи от имуществените санкции и глобите, налагани по този закон, както и приходи от такси по искания за разглеждане на предложения от комисиите по чл. 17, ал. 1 и за издаване на документи за промяна на предназначението на земеделските земи - при условия и по ред, определени от министъра на земеделието и храните.

(3) (Нова - ДВ, бр. 14 от 2000 г.) Финансирането на дейностите по ал. 2 се извършва по утвърдена от Министерството на финансите годишна програма.

(4) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 14 от 2000 г.) Причинителят на замърсяването или увреждането на земеделските земи поема разходите за дейности по чл. 7 или дължи на държавата изразходваните от нея средства за тези цели.

(5) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 14 от 2000 г.) Държавата поема разходите за отстраняване на причините за неизпълнението на препоръките за опазване на почвената покривка и присъщите ѝ екологични функции, когато те са резултат от действията или бездействията на държавни органи или когато причинителят на увреждането не е установен.

Чл. 9. (1) Условията и редът за приемането на проектите и технологиите, тяхното внедряване и поддържане се определят с наредба на министъра на земеделието и храните.

(2) Собствениците на земите, върху които са приложени проекти и технологии, са длъжни да спазват определените с тях изисквания и предписания.

(3) При неспазване на изискванията и предписанията по ал. 2 собствениците на земите дължат на държавата вложените средства.

Чл. 10. Министерството на земеделието и храните, съответно общината, може да предостави за срок, определен с договор, безвъзмездно право на ползване на физически и юридически лица възстановили или подобрили със собствени средства държавни и общински слабопродуктивни земеделски земи.

Глава четвърта

РЕКУЛТИВАЦИЯ НА ЗЕМИ

Чл. 11. (1) На рекултивация подлежат:

1. рудници, кариери и други земи с нарушен почвен профил;
2. сгуроотвали, хвостохранилища, сметища и други депа за отпадъци;
3. стари корита на реки;

4. трасета на изоставени канали, пътища, железопътни линии и строителни площадки, след демонтаж на инженерните съоръжения, облицовки и горно строене.

(2) Рекултивацията се извършва въз основа на предварително изготвен, съгласуван и одобрен проект, който е неразделна част от проекта за изграждането на обекта.

(3) (Нова - ДВ, бр. 103 от 2009 г., изм., бр. 19 от 2011 г., в сила от 9.04.2011 г.) Съгласуването на проекта за рекултивация по ал. 2 се извършва от министъра на околната среда и водите или от оправомощено от него длъжностно лице, а когато с проекта се предвижда рекултивация на земя за земеделски нужди и/или за рекултивиране на нарушени терени в горски територии - и от министъра на земеделието и храните.

Чл. 12. (1) Рекултивацията на терените, отчуждени за държавни и общински нужди, се извършва от инвеститора на обекта за негова сметка.

(2) Когато инвеститорът на обекта е заплатил дължимите държавни такси по чл. 30 и стойността на земята на бившите ѝ собственици, той става собственик на рекултивираната земя.

(3) Използването за неземеделски нужди на рекултивирана по ал. 1 и 2 земя става чрез промяна на нейното предназначение по реда на този закон.

(4) Когато инвеститорът е заплатил държавните такси по чл. 30 и стойността на земята на бившите ѝ собственици, но не е извършил рекултивация на терена, той може да поиска промяна на предназначението на земята за други неземеделски нужди, като за това доплаща или получава разликата от дължимите такси съобразно новия вид дейност.

Чл. 13. Министерството на земеделието и храните, съответно общината могат да предоставят за срок, определен с договор, безвъзмездно право на ползване на физически и юридически лица, рекултивирали със собствени средства държавни или общински земи като земеделски.

Чл. 14. (1) Строителството върху земеделска земя от първа до шеста категория се извършва само след отнемане на хумусния пласт.

(2) Хумусният пласт се отнема от цялата площадка или трасе на обекта, с изключение на терените, предвидени за озеленяване.

(3) Не се отнема хумусният пласт от земите, предназначени за гробища, залесяване и включени в санитарно-охранителните зони, както и в случаите, когато той е с дебелина под 10 см.

(4) Хумусният пласт от земеделските земи, замърсени с тежки метали и металоиди, радионуклеиди, органични и други замърсители над пределно допустимите концентрации, се използва по специални технологии, одобрени от министъра на земеделието и храните и министъра на околната среда и водите.

Чл. 15. (1) Хумусният пласт се използва за рекултивация на нарушените терени, а при липса на такива - за подобряване на слабопродуктивни земи.

(2) Отнетият хумусен пласт от рудници и кариери се използва за рекултивация на същите площи по време и след приключване на експлоатацията им или за рекултивация на други нарушени терени.

(3) Отнетият хумусен пласт при прокарване на подземни тръбопроводи се използва за рекултивация на изкопите след засипването им.

(4) Отнемането и оползотворяването на хумусния пласт по ал. 1, 2 и 3 се извършват от инвеститора на обекта с негови средства.

(5) Отнетият хумусен пласт от физически или юридически лица при строителство върху собствени земи се използва за техни нужди.

Чл. 16. (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2000 г.) Редът за използване на хумуса, рекултивацията, подобряването на земите и приемането на рекултивирани площи се определят с наредба, издадена от министъра на земеделието и храните, съгласувана с министъра на околната среда и водите и министъра на регионалното развитие и благоустройството.

Глава пета

ПРОМЯНА НА ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕТО НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ ЗЕМИ ЗА НЕЗЕМЕДЕЛСКИ НУЖДИ

Чл. 17. (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2000 г., бр. 28 от 2001 г.) (1) Промяната на предназначението на земеделските земи за неземеделски нужди се разрешава в зависимост от продуктивните качества на земята и целите на промяната от:

1. (изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г., доп., бр. 39 от 2011 г.) комисии към областните дирекции "Земеделие" - когато исканата площ е до 50 дка от пета до десета категория или не е поливна и земята е в землищата на населените места на територията на съответната област;

2. Комисията за земеделските земи - за останалите случаи.

(2) При процедурите за промяна на предназначението на земеделските земи те се категоризират в 10 категории според продуктивните възможности на почвените и климатичните условия, релефните и технологичните качества на земята, пригодността ѝ за производство на различните видове растителна продукция и наложените ограничения на земеползване при условия и по ред, определени с наредба, приета от Министерския съвет.

(3) При несъгласие с определената по ал. 2 категория собственикът и/или инвеститорът на обекта могат да поискат експертиза, която се назначава от министъра на земеделието и храните по реда, определен с наредбата по ал. 2.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г., бр. 39 от 2011 г.) Министърът на земеделието и храните определя поименния състав на комисиите към областните дирекции "Земеделие", в които включва представители на регионалните структури на Министерството на околната среда и водите, Министерството на здравеопазването, Дирекцията за национален строителен контрол при Министерството на регионалното развитие и благоустройството, областните администрации, заинтересуваните земеделски и стопанско-промишлени браншови организации.

(5) Комисията за земеделските земи осъществява контрол на работата на комисиите по ал. 1, т. 1.

Чл. 17а. (Нов - ДВ, бр. 39 от 2011 г.) (1) Промяна на предназначението на земеделски земи за неземеделски нужди може да се допуска за:

1. изграждане на обекти на техническата инфраструктура по смисъла на Закона за устройство на територията;

2. създаване на нови или разширяване строителните граници на съществуващи урбанизирани територии (населени места и селищни образувания);

3. създаване или разширяване границите на отделни урегулирани поземлени имоти извън строителните граници на съществуващи урбанизирани територии (населени места и селищни образувания).

(2) Не се изисква промяна на предназначението на земеделски земи за изграждането на линейни обекти на техническата инфраструктура, когато те не са разположени на повърхността на терена. В тези случаи се утвърждава само трасе на обекта.

Чл. 18. (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2001 г., бр. 39 от 2011 г.) Собствениците на земеделска земя могат да искат определяне и утвърждаване на площадка и/или трасе и промяна на предназначението на земята, когато това им е необходимо за изграждането на обекти, несвързани с използването на земята по предназначение.

Чл. 19. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 14 от 2000 г., изм., бр. 28 от 2001 г.) Предложенията за утвърждаване на площадка или трасе за проектиране и за промяна на предназначението на земеделска земя за държавни нужди се правят от министъра на регионалното развитие и благоустройството за обекти и съоръжения на територията на повече от една област, от областния управител - за обекти и съоръжения на територията на съответната област, а за общински нужди - от кмета на съответната община.

Чл. 20. (Доп. - ДВ, бр. 26 от 2000 г., изм., бр. 28 от 2001 г.) (1) Границите и предназначението на земеделските земи, които се включват в строителните граници на населените места и селищните образувания, се определят с общ или подробен устройствен план.

(2) Промяна на предназначението на земеделските земи, включени в строителните

граница на населените места, може да се извършва и по квартали в съответствие с разработките на плана по предложение на кмета на общината.

Чл. 20а. (Нов - ДВ, бр. 28 от 2001 г.) (1) Собствениците на земеделска земя правят искане пред кмета на общината за включването ѝ в строителните граници на населените места и за промяна на предназначението ѝ.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2011 г.) Кметът на общината в 30-дневен срок от постъпване на заявлението прави предложение до комисията по чл. 17, ал. 1, която се произнася с мотивирано решение в 30-дневен срок от постъпване на предложението. Положителното решение е основание за издаване на разрешение за изработване на подробен устройствен план при условията и по реда на Закона за устройство на територията. Непроизнасянето в срок се смята за мълчалив отказ.

(3) Изричният или мълчаливият отказ на комисията по чл. 17, ал. 1 може да се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 21. (Доп. - ДВ, бр. 14 от 2000 г., изм., бр. 28 от 2001 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2011 г.) За всеки обект, който се предлага да бъде изграден или разширен върху земеделски земи, се определя необходимата площадка с проект за подробен устройствен план, а за линейните обекти на техническата инфраструктура - трасе с предварителен проект по чл. 126, ал. 6, т. 1 от Закона за устройство на територията. За определянето на площадките и трасетата се изискват и влезли в сила решения или становища, издадени по реда на глава шеста от Закона за опазване на околната среда и по чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2011 г.) Едновременно с основната площадка или трасе се определят необходимите спомагателни и допълнителни площадки и трасета за осигуряване на транспортен достъп чрез път с трайна настилка, за електроснабдяване, водоснабдяване, събиране или отвеждане на отпадни води, терени за временно ползване и други, свързани с изграждането и/или с ползването на обекта.

(3) (Нова - ДВ, бр. 39 от 2011 г.) За обекти, за които транспортният достъп се осъществява по селскостопански пътища и се предвиждат дейности, свързани с използването на транспортни машини с габарити или други технически характеристики, различни от предвидените за селскостопанските пътища, промяна на предназначението на земята за пътя се извършва по общия ред едновременно с основния обект.

(4) (Предишна ал. 3, доп. - ДВ, бр. 39 от 2011 г.) Когато се засягат земи от първа до шеста категория, за обекта се определят най-малко две площадки или трасета, с изключение на земите, които се предлагат за добив на подземни богатства, и в други случаи, определени с правилника за прилагане на закона.

(5) (Нова - ДВ, бр. 39 от 2011 г.) Когато за обектите се изисква предлагането най-малко на две площадки или трасета, площадките се определят с предварителен проект за подробен устройствен план, а трасетата за линейните обекти на техническата инфраструктура - с предварителен проект с варианти на трасето по чл. 126, ал. 6, т. 1 от Закона за устройство на

територията.

Чл. 22. (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2001 г.) (1) Площадките и трасетата на обектите по чл. 21 се утвърждават с решение на комисиите по чл. 17, ал. 1 по искане на собственика на земята - за случаите по чл. 18, и по искане на инвеститора на обекта - за случаите по чл. 19. Решението се издава в едномесечен срок от подаването на писменото искане.

(2) Площадката или трасето не се утвърждава, когато предлаганата площадка не е съобразена с хигиенни, строителни и други изисквания или с ограничения, предвидени в други закони.

Чл. 23. (1) (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2001 г., предишен текст на чл. 23, изм., бр. 39 от 2011 г.) Не се допуска върху поливни площи и земи от първа до четвърта категория проектиране и изграждане на обекти с площ над 500 дка, освен с разрешение на Министерския съвет за всеки отделен случай по предложение на Комисията за земеделските земи.

(2) (Нова - ДВ, бр. 39 от 2011 г.) При изграждане на национален обект по смисъла на Закона за държавната собственост или на общински обект от първостепенно значение по смисъла на Закона за устройство на територията ал. 1 не се прилага.

(3) (Нова - ДВ, бр. 39 от 2011 г.) Изграждането и/или разширението на обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми енергийни източници, използващи фотоволтаични (слънчеви) системи, освен в случаите, когато производството на електрическа енергия се използва за собствени нужди, се допуска върху неполивни земеделски земи от пета до десета категория или некатегоризируеми.

Чл. 24. (Доп. - ДВ, бр. 26 от 2000 г., изм., бр. 28 от 2001 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2011 г.) След съобщаването по реда на чл. 24а за решението за утвърждаване на окончателна площадка или трасе собственикът на земята или инвеститорът на обекта внася подробния устройствен план за определената площадка или парцеларния план за определеното трасе за одобряване при условията и по реда на Закона за устройство на територията, с който се доказват конкретният размер и границите на необходимата земеделска земя.

(2) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 39 от 2011 г.) При наличие на влязъл в сила подробен устройствен план собственикът на земята или инвеститорът на обекта или лицето, което има право да строи в чужд имот предлага промяна на предназначението на необходимата земеделска земя за неземеделски нужди. Комисиите по чл. 17, ал. 1 в 30-дневен срок от предложението постановяват решение за промяна на предназначението на земеделските земи.

(3) Промяната на земеделската земя може да се решава на етапи.

(4) Решението по ал. 2 влиза в сила след заплащане на държавната такса по чл. 30.

(5) (Нова - ДВ, бр. 39 от 2011 г.) Решението за промяна на предназначението на земеделската земя губи правно действие, когато:

1. в тримесечен срок от съобщаването по реда на чл. 24а не е заплатена таксата по чл. 30, или

2. в тригодишен срок от влизането в сила на решението за промяна на предназначението не е поискано издаването на разрешение за строеж на обекта, или

3. в 6-годишен срок от влизането в сила на решението за промяна на предназначението изграждането на обекта не е започнало.

(6) (Нова - ДВ, бр. 39 от 2011 г.) При изграждане на обекти за държавни и общински нужди, за които се провеждат отчуждителни процедури, ал. 5 не се прилага.

(7) (Нова - ДВ, бр. 87 от 2010 г., предишна ал. 5, бр. 39 от 2011 г.) Земеделските земи се считат с променено предназначение от момента на влизане в сила на подробен устройствен план, предвиждащ изграждане на национален обект или на общински обект от първостепенно значение, които стават публична държавна или общинска собственост.

(8) (Нова - ДВ, бр. 87 от 2010 г., предишна ал. 6, изм., бр. 39 от 2011 г.) В случаите по ал. 7 държавната такса по чл. 30 не се заплаща.

Чл. 24а. (Нов - ДВ, бр. 28 от 2001 г., изм., бр. 39 от 2011 г.) Решенията по чл. 22, ал. 1 и чл. 24, ал. 2 на комисиите по чл. 17, ал. 1 се съобщават по реда на Административнопроцесуалния кодекс на заинтересуваните лица и могат да се обжалват при условията и по реда на същия кодекс.

Чл. 25. (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2001 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2006 г., доп., бр. 87 от 2010 г., изм., бр. 39 от 2011 г.) Препис от решението за промяна на предназначението на земеделски земи за неземеделски нужди се издава на заявителя след представяне на копие от молба и документ за заплатена такса за отразяване на решението в кадастралната карта, съответно в картата на възстановената собственост. Когато с решението за промяна на предназначението на част от поземления имот се образуват нови имоти съгласно чл. 24, ал. 3 от Закона за кадастъра и имотния регистър, службата по геодезия, картография и кадастър дава идентификатори на новообразуваните поземлени имоти. В случаите по чл. 24, ал. 7 решение за промяна на предназначението се постановява служебно от съответната комисия и не подлежи на обжалване.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2006 г., доп., бр. 39 от 2011 г.) След нанасянето в кадастъра по ал. 1 по искане на собственика, на инвеститора, или на лицето, което има право да строи в чужд имот, границите на поземления имот се означават на място с трайни знаци въз основа на кадастралните данни от съответната служба по геодезия, картография и кадастър по местонахождението на имота.

(3) (Нова - ДВ, бр. 39 от 2011 г.) Препис от решението за промяна на предназначението на земеделски земи за неземеделски нужди се изпраща от комисиите по чл. 17, ал. 1 на общинската администрация по местонахождението на имота и на компетентната дирекция на Министерството на земеделието и храните.

(4) (Нова - ДВ, бр. 39 от 2011 г.) Министърът на земеделието и храните публикува на интернет страницата на министерството решенията на Комисията за земеделските земи по чл. 40. Директорът на съответната областна дирекция "Земеделие" публикува на интернет страницата на областната дирекция решенията на комисията по чл. 17, ал. 1, т. 1.

Чл. 26. (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2001 г., доп., бр. 87 от 2010 г., изм., бр. 39 от 2011 г.) Разрешение за строеж се издава само при влязло в сила решение на комисииите по чл. 17, ал. 1 за промяна на предназначението на земеделската земя, след трасиране на границите по реда на чл. 25, ал. 2, с изключение на чл. 24, ал. 7, и след като се отнеме и съхрани или оползотвори хумусният пласт съгласно чл. 14 и 15.

Чл. 27. (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2001 г.) (1) Влезлите в сила решения за промяна на предназначението на земеделски земи, собственост на физически и юридически лица, необходими за държавни и общински нужди, са основание за отчуждаването на тези земи по реда за отчуждаване на имоти за държавна и общинска нужда.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2001 г., бр. 39 от 2011 г.) Процедурата на отчуждаване на земи за държавни и общински нужди започва в срок до три години от влизането в сила на решението за промяна на предназначението на земята, а когато отчуждаването се извършва на етапи - в срок до три години за съответния етап.

(3) Когато отчуждаването на земи се извършва на етапи поради характера на изграждания обект, собствениците на земите ги ползват по тяхното първоначално предназначение без право за изграждане на обекти и влагане на инвестиции с дълготраен характер. При неспазване на тези ограничения собствениците не се обезщетяват за извършените подобрения и премахват изградените сгради и съоръжения за своя сметка.

Чл. 28. (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2000 г., бр. 28 от 2001 г.) Отчуждените за държавни нужди земи по чл. 27, ал. 1 се актуват като публична държавна или общинска собственост.

Чл. 29. (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2000 г., бр. 28 от 2001 г., бр. 39 от 2011 г.) (1) Промяната на предназначението на земеделски земи от държавния или от общинския поземлен фонд, необходими за изграждане на обекти на техническата инфраструктура или на други обекти от лица, на които продажбата или учредяването на право на строеж или сервитути върху държавни и общински имоти се извършва без търг или конкурс по силата на закон, може да се извърши за тяхна сметка след решение за предварително съгласие на министъра на земеделието и храните, съответно на общинския съвет за изработване на подробен устройствен план, въз основа на подадено от тях заявление. С решението министърът на земеделието и храните, съответно общинският съвет определя и срока на валидност на предварителното съгласие.

(2) Към заявлението по ал. 1 се прилагат:

1. копие от документа за регистрация или единен идентификационен код съгласно чл. 23 от Закона за търговския регистър, когато заявителят е юридическо лице или едноличен търговец, или копие от документа за самоличност, когато заявителят е физическо лице;

2. картен материал с отразено проектно ситуационно разположение на площадките или трасетата в имота от държавния поземлен фонд с координати на чупките;

3. предварителни (прединвестиционни) проучвания.

(3) След утвърждаване на площадка (трасе) и при влязъл в сила подробен устройствен план за земите по ал. 1 министърът на земеделието и храните или оправомощено от него длъжностно лице, съответно общинският съвет продава земите или учредява ограничени вещни права или сервитути върху тях.

(4) Извън случаите по ал. 1 промяна на предназначението на земеделски земи от държавния или от общинския поземлен фонд за нуждите на физически или юридически лица може да се извършва, след като лицата ги придобият в собственост или им бъде учредено право на строеж върху тях или сервитути.

Глава шеста

ТАКСИ ПРИ ПРОМЯНА НА ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕТО НА ЗЕМЕДЕЛСКА ЗЕМЯ

Чл. 30. (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2000 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 39 от 2011 г.) При промяна на предназначението на земеделска земя, когато не е от общинския поземлен фонд се заплаща държавна такса, определена с тарифа, утвърдена от Министерския съвет. Таксата се заплаща от собственика на земеделската земя, поискал промяната на предназначението ѝ, или от инвеститора на обекта за държавна или общинска нужда.

(2) (Нова - ДВ, бр. 39 от 2011 г.) При промяна на предназначението на земеделска земя от общинския поземлен фонд, включително в случаите по чл. 29, ал. 3 и 4 за земите от общинския поземлен фонд, се заплаща местна такса, определена от общинския съвет.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 112 от 2003 г., изм., бр. 19 от 2011 г., в сила от 9.04.2011 г., предишна ал. 2, доп., бр. 39 от 2011 г.) Не се заплаща такса по ал. 1 и 2 за строителство при условията на чл. 4, ал. 2 от Закона за собствеността и ползуването на земеделските земи; за засаждане на горски дървесни видове; за земи, изключени от строителните граници на населените места, определени със застроителен и регулационен план или с околоръстен полигон, когато отново се иска включването им в същите граници; за строителство, свързано с прилагането на технологии и мероприятия по чл. 7, както и за земи, предоставени безвъзмездно въз основа на акт на Министерския съвет на инвеститори по приоритетни инвестиционни проекти.

(4) (Нова - ДВ, бр. 39 от 2011 г.) Не се заплаща такса по ал. 1 и 2 от държавата и от общините, когато се променя предназначението на земеделска земя от държавния или от общинския поземлен фонд за изграждането на обекти публична държавна или публична общинска собственост.

Чл. 31. (Отм. - ДВ, бр. 14 от 2000 г.).

Чл. 32. (Отм. - ДВ, бр. 14 от 2000 г.).

Чл. 33. (Отм. - ДВ, бр. 14 от 2000 г.).

Глава седма

ОТМЯНА И ИЗМЕНЯНЕ НА РЕШЕНИЯ

(Загл. изм. - ДВ, бр. 14 от 2000 г.)

Чл. 34. (1) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2011 г.) Решението за утвърждаване на окончателна площадка за проектиране на обект губи правно действие, ако след изтичане на една година от влизането му в сила собственикът на земята или инвеститорът на обекта не направи искане за промяна предназначението на земята.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2011 г.) Когато обектът се изгражда на етапи, решението за утвърждаване на площадка или трасе губи правно действие, ако в едногодишен срок от влизането му в сила не бъде поискана промяна предназначението на земята за изграждане на първия етап.

Чл. 35. (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2000 г.) Решението за промяна на предназначението на земята се отменя или изменя, когато:

1. размерът на земята надхвърля нуждите, за които е предоставена;
2. нуждите от земята са отпаднали;
3. (изм. - ДВ, бр. 39 от 2011 г.) в тригодишен срок от влизане на решението в сила не е започнала процедурата за отчуждаване на земята за държавни и общински нужди;
4. (изм. - ДВ, бр. 14 от 2000 г., бр. 39 от 2011 г.) в 6-годишен срок от влизането в сила на решението за промяна на предназначението изграждането на обекта за държавни и общински нужди не е започнало;
5. (отм. - ДВ, бр. 28 от 2001 г.);
6. (нова - ДВ, бр. 39 от 2011 г.) в тримесечен срок от съобщаването по реда на чл. 24а за обекти за държавни и общински нужди не е заплатена таксата по чл. 30.

Чл. 36. (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2000 г., бр. 28 от 2001 г., бр. 39 от 2011 г.) Решение на комисиите по чл. 17, ал. 1 може да се отмени или измени и когато се установи, че при издаването е допусната очевидна фактическа грешка или са настъпили промени в обстоятелствата, при които е издадено.

Чл. 37. (1) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2000 г., бр. 28 от 2001 г.) Предложение за отменяне

или изменение на решение на комисиите по чл. 17, ал. 1 могат да правят собственик на земеделската земя, министър, ръководител на ведомство, областен управител, кмет на община и други заинтересувани организации и лица.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2011 г.) За предложението за отмяна или изменение на решението за промяна на предназначението на земеделската земя се уведомяват съответно собственикът на земята, лицето, което има право да строи в чужд имот, или инвеститорът по реда на Административнопроцесуалния кодекс. В 14-дневен срок от уведомлението лицето може да представи писмен отговор.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2000 г., отм., бр. 39 от 2011 г.).

(4) (Нова - ДВ, бр. 39 от 2011 г.) В случаите по чл. 35, т. 1 не се допуска продължаване на срока на валидност на решението.

Чл. 38. (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2000 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2001 г., бр. 39 от 2011 г.) Предложението за отмяна или изменение на решение на комисиите по чл. 17, ал. 1 се разглежда и решава от органа, издал решението, с ново решение в едномесечен срок от изтичането на срока по чл. 37, ал. 2.

(2) Актът, с който се отменя или изменя решението, съответно отказът за това, се съобщава на заинтересуваните лица и подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2011 г.) При отмяна на решението за промяна предназначението на земята за държавни или общински нужди на собственика се заплаща от държавата или общината обезщетение за причинените вреди и пропуснатите ползи.

(4) (Нова - ДВ, бр. 39 от 2011 г.) При отмяна на решението за промяна на предназначението на земята, както и в случаите по чл. 24, ал. 5, т. 2 и 3, заплатената такса по чл. 30 не се възстановява.

Глава осма

КОМИСИЯ ЗА ЗЕМЕДЕЛСКИ ЗЕМИ

Чл. 39. (1) Към Министерството на земеделието и храните се създава Комисия за земеделските земи.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2011 г.) В състава на комисията по ал. 1 се включва по един представител на Министерството на регионалното развитие и благоустройството, на Министерството на здравеопазването, на Министерството на правосъдието, на Министерството на финансите, на Министерството на околната среда и водите, на Министерството на икономиката, енергетиката и туризма и на Министерството на земеделието и храните. При необходимост в заседанията на комисията могат да участват и представители на други заинтересовани ведомства.

(3) Министърът на земеделието и храните е председател на Комисията за земеделските земи. Той определя поименния ѝ състав по предложение на съответните министри и ръководителите на други ведомства.

(4) Министерството на земеделието и храните осигурява административното, техническото и финансовото обслужване на Комисията за земеделските земи.

Чл. 40. (1) Комисията за земеделските земи с решение:

1. утвърждава краткосрочни и дългосрочни програми за възстановяване и подобряване на продуктивните качества на земеделските земи;

2. (изм. - ДВ, бр. 28 от 2001 г., доп., бр. 39 от 2011 г.) утвърждава площадки и трасета за изграждане на всякакъв вид обекти върху земеделски земи с площ над 50 дка за земеделски земи от първа до четвърта категория или поливни, в случаите по чл. 19 и когато земята е в землищата на населените места от повече от една област;

3. (изм. - ДВ, бр. 39 от 2011 г.) при наличие на влязъл в сила подробен устройствен план или парцеларен план разрешава промяна на предназначението на земеделски земи за изграждане на обекта;

4. разрешава промяна на предназначението на земеделска земя на етапи по искане на собственика на земята или на инвеститора на обекта;

5. (изм. - ДВ, бр. 28 от 2001 г.) отказва утвърждаването на площадката или трасето в случаите, посочени в чл. 22, ал. 2;

6. (изм. - ДВ, бр. 28 от 2001 г.) обсъжда исканията за промяна на предназначението на поливни площи и земи от първа до четвърта категория, като прави предложения до Министерския съвет в случаите по чл. 23;

7. (изм. и доп. - ДВ, бр. 14 от 2000 г., бр. 28 от 2001 г.) отменя или изменя свое решение по реда, предвиден в този закон, решения по отменения Закон за опазване на обработваемата земя и пасищата (ДВ, бр. 27 от 1973 г.), както и решения във връзка с подадени жалби по реда на чл. 24а;

8. (нова - ДВ, бр. 13 от 2007 г.) обсъжда искания за изработване на проекти на устройствени планове в случаите по чл. 24в от Закона за собствеността и ползуването на земеделските земи и изразява становища по тях, когато се засягат земи от държавния поземлен фонд.

(2) Решенията по ал. 1 се съобщават на заинтересуваните лица по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(3) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 28 от 2001 г.) Решенията за промяна на предназначението на земеделските земи за неземеделски нужди и отказът за издаване на решение могат да се обжалват пред Върховния административен съд по реда на Административнопроцесуалния

кодекс. Решението на съда е окончателно и не подлежи на обжалване.

Глава девета

АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 41. (1) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2000 г., бр. 39 от 2011 г.) Наказва се с глоба от 500 до 5000 лв. физическо лице, което:

1. извършва дейност, водеща до увреждане, замърсяване и разрушаване на земеделска земя;

2. (изм. - ДВ, бр. 14 от 2000 г.) използва земеделска земя за неземеделски нужди без разрешение за промяна на предназначението ѝ;

3. (изм. - ДВ, бр. 28 от 2001 г.) заема земя без трасиране на границите ѝ по чл. 25, ал. 2 или в отклонение на определените граници;

4. унищожава хумусния пласт;

5. започне изграждането на обект върху по-голяма площ от разрешената му или го измести върху земя от по-висока категория;

6. не освободи в срок предоставената за временно ползване земеделска земя или не я върне в първоначалния ѝ вид;

7. (нова - ДВ, бр. 14 от 2000 г., отм., бр. 13 от 2007 г.).

(2) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2000 г., бр. 39 от 2011 г.) При повторно нарушение наказанието е глоба от 1000 до 10 000 лв.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2011 г.) На юридическо лице се налага имуществена санкция в размер от 1000 до 10 000 лв., а при повторно нарушение - от 2000 до 20 000 лв.

Чл. 41а. (Нов - ДВ, бр. 13 от 2007 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) Наказва се с глоба от 1500 до 6000 лв. ползвателят на земеделска земя, на която е извършено изгаряне на стърнища и други растителни отпадъци.

(2) (Нова - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) Актовете на лицата по чл. 44, ал. 1 се изпращат в Държавен фонд "Земеделие" за санкциониране на нарушенията на Национален стандарт 2.2 от Условията за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние.

(3) (Предишна ал. 2, изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) При повторно нарушение наказанието е от 2000 до 12 000 лв.

(4) (Предишна ал. 3, изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) Наказанието по ал. 1 и 3 се налага и на лице, което е нарушило забраната по чл. 6, ал. 1, т. 2.

Чл. 42. (1) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2000 г., бр. 39 от 2011 г.) Наказва се с глоба от 500 до 5000 лв. длъжностно лице, което:

1. (нова - ДВ, бр. 39 от 2011 г.) издаде заповед за одобряване на подробен устройствен план или парцеларен план върху земеделска земя, без да има решение за утвърдена площадка (трасе) за проектиране на обект, постановено от комисиите по чл. 17, ал. 1;

2. (предишна т. 1 - ДВ, бр. 39 от 2011 г.) разреши започване на строителството върху земеделска земя, чието предназначение не е променено по реда на закона;

3. (изм. - ДВ, бр. 28 от 2001 г., предишна т. 2, бр. 39 от 2011 г.) трасира границите на земя за строителство по чл. 25, ал. 2 без необходимите за това решения и документи;

4. (предишна т. 3, изм. - ДВ, бр. 39 от 2011 г.) не уведоми общинската администрация за извършената промяна в предвидените в закона случаи;

5. (изм. - ДВ, бр. 14 от 2000 г., предишна т. 4, бр. 39 от 2011 г.) разпреди или допусне използването на средствата по чл. 8 за цели извън определените в закона.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2000 г., бр. 39 от 2011 г.) При повторно нарушение наказанието е глоба от 1000 до 10 000 лв.

Чл. 43. (1) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2000 г., бр. 39 от 2011 г.) Наказва се с глоба от 250 до 2000 лв. лице, което не поддържа противоерозионно или друго съоръжение за опазване на земята.

(2) Наказва се с глоба, равна на удвоената стойност на съоръжението, лице, което унищожи или повреди противоерозионно или друго съоръжение за опазване на земята.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2000 г., бр. 39 от 2011 г.) При повторно нарушение по ал. 1 глобата е от 500 до 1500 лв., а по ал. 2 - четворният размер на стойността на съоръжението.

(4) (Нова - ДВ, бр. 39 от 2011 г.) Глобите и имуществените санкции по наказателни постановления, издадени от кмета на общината или от оправомощено от него длъжностно лице, постъпват в общинския бюджет.

Чл. 44. (1) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2011 г.) Нарушението се установява с акт на длъжностни лица, определени от министъра на земеделието и храните, а в случаите на нарушения за земи от общинския поземлен фонд, както и в случаите по чл. 41а, ал. 1 - от длъжностни лица, определени от кмета на общината.

(2) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 39 от 2011 г.) Наказателното постановление се издава от министъра на земеделието и храните или от оправомощено от него длъжностно лице съответно от кмета на общината или от оправомощено от него длъжностно лице.

(3) Наказателните постановления се издават, обжалват се и се изпълняват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

(4) (Нова - ДВ, бр. 39 от 2011 г.) Глобите и имуществените санкции по наказателни постановления, издадени от кмета на общината или от оправомощено от него длъжностно лице, постъпват в общинския бюджет.

Чл. 45. (1) При установяване на нарушение на закона министърът на земеделието и храните дава задължителни предписания и определя срок за отстраняване на последиците.

(2) При неизпълнение на предписанията и неотстраняване на последиците в определения срок министърът на земеделието и храните спира със заповед изграждането на обекта. Заповедта подлежи на обжалване по реда на чл. 40, ал. 3.

Чл. 46. (Отм. - ДВ, бр. 14 от 2000 г.).

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. (1) (Предишен текст на § 1 - ДВ, бр. 39 от 2011 г.) По смисъла на този закон:

1. "Рекултивация" е комплекс от технически и биологически дейности, с които се възстановява първоначалното ползване на земята, а когато това е невъзможно, се създава друг вид ползване или се оформя подходящ ландшафт.

2. "Линейни обекти" са автомагистрала, пътица, железопътни линии, плавателни, отводнителни и напоителни канали, подземни и надземни топлопроводи, паропроводи, газопроводи, продуктопроводи, водопроводи, канализации, кабели, електропроводи, въжени, телефонни, телеграфни, радиосъобщителни и телекомуникационни линии.

3. (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2011 г.) "Парцеларен план" е подробен устройствен план за линейните обекти на техническата инфраструктура извън границите на урбанизираните територии по смисъла на Закона за устройство на територията, по който се извършва промяна на предназначението, отчуждаване и/или ограничаване правото на собственост върху поземлените имоти.

4. "Екологичните функции на почвената покривка" се изразяват чрез способността ѝ да акумулира водни запаси, хранителни елементи, активно органично вещество и свързаната с него химична енергия; да осигурява условия за жизнена дейност на растенията и микроорганизмите; да регулира химичния състав на атмосферата, повърхностните и подпочвените води; да поддържа устойчивостта на геоекосистемите.

5. "Увреждането на почвената покривка" е изменение на физичните, химичните и биологичните характеристики на почвите, при което възниква опасност екологичните функции на почвената покривка да бъдат нарушени или затруднени в съществена степен или за продължителен период.

6. "Базисна цена на земеделската земя" е нормативно установена от държавата парична равностойност за комплекс от продуктивните, технологичните, екологичните и икономическите качества на земеделската земя при използването ѝ по предназначение.

7. "Хумусно депо" е земна площ, определена за съхраняване на хумусния пласт от физическото или юридическото лице, получило разрешение за промяна в предназначението на земеделска земя.

8. (Нова - ДВ, бр. 39 от 2011 г.) "Лице, което има право да строи в чужд имот" е лицето, на което е учредено право на строеж, или лицето, на което правото да строи в чужд имот е определено със закон или е предоставено въз основа на писмен договор със собственика на поземления имот, вписан по партидата на съответния имот в съответната служба по вписванията.

9. (Нова - ДВ, бр. 39 от 2011 г.) "Заинтересовано лице" е собственикът на земята, лицето с право да строи в чужд имот и инвеститорът, които са направили искане за утвърждаване на площадка/трасе и/или за промяна на предназначението на земята.

10. (Нова - ДВ, бр. 39 от 2011 г.) "Поливна" е земеделската земя, която е разположена на територия, обслужвана от напоителна система или напоително поле, или може да се напоява от естествен водоизточник, позволяващ гравитачно подаване на вода в имота.

(2) (Нова - ДВ, бр. 39 от 2011 г.) Министърът на земеделието и храните е възложител по смисъла на чл. 161, ал. 1 от Закона за устройство на територията и заинтересовано лице по смисъла на чл. 124, ал. 3 от същия закон при разходване на средствата по чл. 8, ал. 2.

§ 2. (1) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2000 г.) За строителство, извършено върху земеделска земя, без да е променено предназначението ѝ, се провежда процедурата по реда на този закон.

(2) В случаите по ал. 1 собственикът на изградените сгради заплаща освен стойността на земята санкцията по глава девета на закона и двойния размер на таксата по чл. 30.

§ 3. Земеделски производител, на когото е наложена санкция по този закон, не може да ползва субсидия и да сключва договор по чл. 4, ал. 1 от Закона за защита на земеделските производители за следващата стопанска година, както и да получава средства от държавния фонд "Земеделие" по чл. 13, ал. 1, т. 1, 2, 3, 4 и 5 от същия закон за срок една година от влизането в сила на наказателното постановление.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 4. Този закон отменя Закона за опазване на обработваемата земя и пасищата (обн., ДВ, бр. 27 от 1973 г.; изм. и доп., бр. 3 и 102 от 1977 г., бр. 102 от 1981 г., бр. 58 от 1985 г., бр. 24 от 1987 г. и бр. 26 от 1989 г.).

§ 5. Заварените недовършени процедури за определяне на площадка и трасе или за промяна на предназначението на земята се довършват по реда на този закон.

§ 6. Инвеститор на обект, на когото до влизането на този закон в сила е издадено решение за отчуждаване или предоставяне на земя за неземеделски нужди, се въвежда във владение върху земята по реда на Закона за опазване на обработваемата земя и пасищата. Когато тригодишният срок по чл. 19, ал. 2 от Закона за опазване на обработваемата земя и пасищата е изтекъл и обектът не е изграден, инвеститорият иска ново решение по реда на този закон.

§ 7. В Закона за мините и кариерите (обн., Изв., бр. 92 от 1957 г., попр., бр. 17 от 1958 г., изм. и доп., бр. 68 от 1959 г., бр. 104 от 1960 г.; ДВ, бр. 84 от 1963 г., бр. 27 от 1973 г., бр. 36 от 1979 г., бр. 27 и 56 от 1986 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 22 ал. 4 се изменя така:

"Предоставянето на земеделските земи за нуждите, посочени в ал. 1, се извършва по реда на Закона за опазване на земеделските земи."

2. В чл. 26 се правят следните изменения:

а) създава се нова ал. 2:

"Промяна на предназначението на земеделски земи се извършва по реда на Закона за опазване на земеделските земи";

б) сегашната ал. 2 става ал. 3.

§ 8. В Закона за пътищата (обн., ДВ, бр. 93 от 1969 г., изм. и доп., бр. 37 от 1978 г.) ал. 2 на чл. 10 се изменя така:

"Промяна на предназначението на земеделските земи се извършва по реда на Закона за опазване на земеделските земи."

§ 9. Изпълнението на този закон се възлага на Министерския съвет, който издава правилник за прилагането му.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА към Закона за изменение и допълнение на Закона за опазване на земеделските земи

(ДВ, бр. 14 от 2000 г.)

§ 22. Навсякъде думите "Министерството на земеделието и хранителната промишленост", "министърът/а на земеделието и хранителната промишленост", "Министерството на околната среда" и "министъра на околната среда" се заменят съответно

с "Министерството на земеделието и горите", "министърът/а на земеделието и горите", "Министерството на околната среда и водите" и "министъра на околната среда и водите".

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ към Закона за изменение и допълнение на

Закона за опазване на земеделските земи

(ДВ, бр. 28 от 2001 г., в сила от 23.03.2001 г.)

§ 21. Започнатите процедури до влизането в сила на този закон се довършват по досегашния ред.

.....

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ към
Административнопроцесуалния кодекс

(ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 12.07.2006 г.)

.....

§ 93. В Закона за опазване на земеделските земи (обн., ДВ, бр. 35 от 1996 г.; изм., бр. 14 и 26 от 2000 г., бр. 28 от 2001 г., бр. 112 от 2003 г., бр. 18 от 2006 г.) навсякъде думите "Закона за административното производство" се заменят с "Административнопроцесуалния кодекс".

.....

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ към Закона за изменение и допълнение на

Закона за рибарството и аквакултурите

(ДВ, бр. 36 от 2008 г.)

.....

§ 76. В Закона за опазване на земеделските земи (обн., ДВ, бр. 35 от 1996 г.; изм., бр. 14 и 26 от 2000 г., бр. 28 от 2001 г., бр. 112 от 2003 г., бр. 18, 29 и 30 от 2006 г. и бр. 13 и 64 от 2007 г.) навсякъде думите "министърът на земеделието и горите", "министъра на земеделието и горите" и "Министерството на земеделието и горите" се заменят съответно с "министърът на земеделието и продоволствието", "министъра на земеделието и продоволствието" и "Министерството на земеделието и продоволствието".

.....

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ към Закона за изменение и допълнение на Закона за собствеността и ползуването на земеделските земи

(ДВ, бр. 10 от 2009 г.)

.....

§ 19. В Закона за опазване на земеделските земи (обн., ДВ, бр. 35 от 1996 г.; изм., бр. 14 и 26 от 2000 г., бр. 28 от 2001 г., бр. 112 от 2003 г., бр. 18, 29 и 30 от 2006 г., бр. 13 и 64 от 2007 г., бр. 36 и 43 от 2008 г.) се правят следните изменения и допълнения:

.....

2. Навсякъде в закона думата "продоволствието" се заменя с "храните".

.....

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ към Закона за изменение и допълнение на

Закона за държавната собственост

(ДВ, бр. 87 от 2010 г.)

.....

§ 77. Разпоредбата на § 75 се прилага и за производства по промяна на предназначението на земеделски земи за изграждане на национални обекти и общински обекти от първостепенно значение, които не са приключили към датата на влизане в сила на този закон.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ към Закона за изменение и допълнение на

Закона за опазване на земеделските земи

(ДВ, бр. 39 от 2011 г.)

§ 27. (1) Недовършените процедури за утвърждаване на площадка и/или трасе за проектиране и за промяна на предназначението на земеделски земи се приключват по досегашния ред.

(2) За недовършени се смятат процедурите, по които предложенията за утвърждаване на площадка и/или трасе за проектиране и за промяна на предназначението на земеделски земи са подадени в Министерството на земеделието и храните или в съответната областна дирекция "Земеделие" до влизането в сила на този закон.

(3) Когато към влизането в сила на този закон решението за промяна предназначението на земеделска земя не е отменено по чл. 35 с влязъл в сила административен акт или с акт на съда, то запазва действието си в следните срокове:

1. до изтичане на тригодишен срок от влизането му в сила - когато процедурата за отчуждаване на земята за държавни или общински нужди не е започнала, или

2. до изтичане на 6-годишен срок от влизането му в сила - когато изграждането на обекта не е започнало.

§ 28. (1) В тримесечен срок от влизането в сила на този закон министърът на земеделието и храните и министърът на регионалното развитие и благоустройството издават наредбата по чл. 2, ал. 4.

(2) До издаването на наредбата по ал. 1 се прилага Наредба № 2 за застрояване в земеделските земи (ДВ, бр. 48 от 1998 г.), доколкото не противоречи на този закон.

.....